

Obsah

1. Úvod	9
2. Význam smrti v životě člověka	12
3. Umírání a smrt v historické perspektivě	17
3.1 Umírání a smrt v minulosti a současnosti	17
3.2 Přechodové rituály a jejich vztah ke smrti a umírání	20
3.3 Pohřební rituál v minulosti a současnosti	22
3.4 Význam pohřebního rituálu pro dnešního člověka	23
3.5 Odmítání tradičního pohřebního rituálu	24
4. Paliativní péče	26
4.1 Definice paliativní medicíny	28
4.2 Formy paliativní péče	28
5. Hospic a léčebny dlouhodobě nemocných	30
5.1 Tři formy hospicové péče	31
5.2 Kritéria poskytnutí lůžkové hospicové péče	34
5.3 Léčebny dlouhodobě nemocných	35
6. Paliativní péče jakožto zátěžová situace	36
6.1 Zdroje emočních problémů a zátěže zdravotníků	36
6.2 Burn-out syndrom	39
6.3 Popis jednotlivých příznaků syndromu vyhoření	39
6.4 Přehled profesí s rizikem vzniku syndromu vyhaslosti	41
6.5 Diferenciální diagnóza syndromu vyhoření	42
6.6 Stadia vyhaslosti	43
6.7 Rizikové a protektivní faktory ve vztahu k vyhaslosti	44
6.8 Možnosti prevence syndromu vyhoření	46
6.9 Předpoklady pro práci v oblasti paliativní medicíny	46
7. Smrt a osamělost	49
7.1 Klasifikace osamělosti	49
7.2 Existenciální osamělost	50
7.3 Existenciální osamělost a vztah	51
7.4 Existenciální osamělost a smrt	53

8. Vzájemné propojení života a smrti	56
8.1 Probouzející zkušenost	57
8.2 Smrt – pozitivní příspěvek k životu	58
9. Posttraumatický růst	61
9.1 Historie problému	62
9.2 Definování posttraumatického rozvoje	63
9.3 Domény posttraumatického rozvoje	65
10. Strach ze smrti	67
10.1 Primární zdroj úzkosti	68
10.2 Terror management theory	69
11. Význam smrti pro psychopatologie a psychoterapii	74
11.1 Psychopatologické paradigma a dvě základní obrany proti smrti	75
11.2 Smrt a psychoterapie	77
11.3 Terapeut a jeho vlastní postoje ke smrti	78
12. Pojetí smrti v ontogenezi	79
12.1 Psychoanalytické pojetí	80
12.2 Kognitivní pojetí	81
12.3 Faktory ovlivňující vývoj konceptu smrti	85
13. Existenciální pojetí smrti	89
13.1 Téma smrti u dětí v kontextu existenciální analýzy	89
13.2 Stadia poznání	92
13.3 Dvě základní obrany proti smrti	93
14. Psychické vyrovnávání se s terminálním onemocněním	95
14.1 Emocionální stav umírajícího pacienta	98
15. Členění procesu umírání	102
15.1 Pre finem	102
15.2 In finem	105
15.3 Post finem	108
16. Umírání dětí	110
16.1 Prožívání letálního onemocnění dítětem	110
16.2 Umírání a věk dítěte	111
16.3 Faktory snižující odolnost dítěte	115

16.4	Faktory zvyšující odolnost dítěte	118
16.5	Terminální stadium	120
17.	Ztráta blízkého člověka	124
17.1	Rozhovor s pozůstalými	125
17.2	Truchlení, zármutek a žal	126
17.3	Vztahová ztráta a proces truchlení	128
17.4	Komplikované truchlení a jeho rizikové faktory	130
17.5	Diagnostika komplikovaného truchlení a jeho rizikové faktory	131
17.6	Krizová intervence u pozůstalých	132
18.	Eutanazie	134
18.1	Historie problému	134
18.2	Pojmy užívané v současné diskusi	140
18.3	Pojmová nejasnost: asistence lékaře při umírání	142
18.4	Přestat léčit a dovolit smrti, aby zvítězila	145
18.5	Možnosti lékaře	146
18.6	Současná situace ve světě	147
18.7	Marná léčba	152
19.	Zážitek blízkosti smrti – near death experience	154
19.1	Změněné stavy vědomí	156
19.2	Historie problému	158
19.3	Výčet základních intrapsychických fenoménů jevu NDE	162
19.4	Rámec jevu NDE	163
19.5	Bližší charakteristika základních intrapsychických fenoménů jevu NDE	165
19.6	Nepříjemné zkušenosti	176
19.7	NDE u dětí a mládeže	178
19.8	Koncepce vysvětlující jev NDE	181
19.9	Závěrečné zamyšlení	184
	Seznam použité literatury	186
	Jmenný rejstřík	201
	Věcný rejstřík	205
	Shrnutí	213
	Summary	215